

Nyheter om EMU

NYHETSBREV FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ 29 AUGUSTI 2003

Ja-sidan alltmer desperat – nu kommer skrämsepropagandan

EMU-anhängarna har problem. Först försökte man locka med guld och gröna skogar. Det gick inte så bra. Folket lät sig inte påverkas. Sedan försökte man med luddigt prat om fred och inflytande. Det gick heller inte så bra. EMU-motståndet förblev opåverkat. Nu, när bara några veckor återstår tills valdagen, tar EMU-anhängarna fram det tunga artilleriet: ekonomiska skrämseargumenten.

Om det blir ett nej till EMU kan investeringarna, jobben och huvudkontoret flytta utomlands. Det hotet kom från Ericssons vd Carl-Henric Svanberg vid ett gemensamt utspel med utrikesminister Anna Lind i början av veckan.

Anna Lindh och Carl-Henric Svanberg är överens om att det är "ofrånkomligt" att svenska företag kommer att överväga att lämna Sverige. I en artikel på DN Debatt påstår de: "Behåller vi kronan kommer detta att leda till färre investeringar i Sverige." Och statsminister Göran Persson instämmer och bekänner plötsligt att han varit bekymrad över utlandsinvesteringarna de senaste tio åren. (Men han säger ingenting om varför han inte gjort någonting åt det problemet tidigare i så fall.)

Ericsson hör till de svenska storföretag som har störst andel verksamhet i Sverige, med 30.000 av 50.000 anställda i landet. Den svenska kronan har med andra ord inte hittills hindrat bolaget från att investera här. Nu försöker Ericssonchefen Svanberg i par med utrikesministern Lindh skrämma svenska folket med att storföretagen kommer att flytta om det blir nej i folkomröstningen om euron.

Man är det sant att Sverige blir mindre attraktivt som investeringsland om Sverige inte deltar i EMU. Enligt

Calmforsutredningen går det inte med säkerhet att säga att en valutaunion skulle ge högre investeringar. Motsatsen skulle lika gärna kunna inträffa.

Ingen seriös ekonom tror att Sverige, Norge, Danmark, Storbritannien, Schweiz eller Island skulle bli mindre attraktivt som potentiellt investeringsland för att man inte deltar i EMU. Argumentet motbevisas dessutom av det faktum att flera av dessa länder tillhör toppen i Europa då det gäller

direktinvesteringar från EU. De EU-länder som idag står utanför EMU, dvs. Sverige, Danmark och Storbritannien, har lyckats dra till sig dubbelt så stora investeringar som EMU-länderna Tyskland, Frankrike och Italien, exempelvis.

Enligt en undersökning som Svenskt Näringsliv beställt av Temo, tror sju av tio utlandsägda företag inte att ett svenskt EMU-medlemskap har någon betydelse för deras investeringar i Sverige. 70 procent av företagen anger att de inte kommer att öka investeringarna i någon större utsträckning om Sverige skulle gå med i valutaunionen, medan 24 procent av de 150 tillfrågade företagen säger att de skulle investera "något" mer. Endast fyra procent skulle investera betydligt mer.

En annan ny studie från Nutek (Verket för näringslivsutveckling) och ITPS (Institutet för tillväxtpolitiska studier) visar att efterfrågan betyder mest när storföretagen i Sverige ska ta beslut om investeringar. ITPS och Nutek har frågat företagsledarna för 200 av landets 400 omsättningsmässigt största företag om det rådande näringsklimatet.

Två av tre företagsledare bedömer att företaget kommer att öka sin produktion på sikt. Flertalet företag tror att en svensk övergång till euron kommer att förbättra deras förutsättningar att bedriva verksamhet i Sverige. Men en fjärdedel av företagen säger att de inte påverkas alls av ett eventuellt EMU-medlemskap.

Störst betydelse för att företagen ska öka investeringarna i Sverige, på tio års sikt, är ökad efterfrågan. Även lägre skatt på löneinkomster efterfrågas. "Stabila spelregler" och medlemskap i EMU kommer långt ned på listan.

Hotet om att storföretagen skulle minska sina investeringar i Sverige vid ett nej till EMU syftar till att skrämma svenska folket att rösta som det ekonomiska och politiska maktetablissemangen vill. Men ta det lugnt. Tanken att utländska företag skulle minska sina investeringar i Sverige vid ett nej till EMU baserar sig på tro och ingenting annat. Det som styr investeringarna är lönsamheten, om företagen bedömer att de har en marknad med efterfrågan och kan göra vinster. Punkt slut.

EMU-anhängarnas nygamla "argument" – skvalpvaluta och räntechocker

Under vecka 34 dök ett nygamalt fenomen upp i EMU-debatten. Den svenska kronan stod i början av veckan i 9,24 kronor för en euro. Under tisdagen och onsdagen försvagades kronan med sammanlagt 5 öre mot euron till 9,29. Detta utlöste en mediereaktion i flera dagar där allehanda experter i teve, radio och tidningar fick uttala sig om att marknaden nu var rädda för ett nej. Carl Bildt började åter prata om skvalpvaluta. Göran Persson fick uttala sig om att det nu var oro på marknaden för att det ska bli ett nej i folkomröstningen. Under torsdagen och fredagen stärktes så kronan lika mycket mot euron – ja, faktiskt mer: Efter onsdagen stärktes kronan med 9 öre, och från början av veckan med 4 öre. Detta rönt dock inte

någon uppmärksamhet. Resultatet har blivit att folk blivit skrämde av en helt naturlig valutarörelse. Ja-sidan har åter börjat skrämmas med sin propaganda om att vi är små och utsatta – trots att det inte är sant. Detta är helt naturliga valutarörelser som skett hela tiden sedan den rörliga växelkursen infördes i Sverige den 19 november 1992. Samma argument användes flitigt av ja-sidan i Danmark den sista tiden före omröstningen. Där skrämde det med att räntorna skulle skjuta i höjden, valutamarknaden skulle reagera negativt och Danmark skulle utsättas för kraftig spekulation. Det blev precis tvärtom. När Danmark röstat nej fick vi se sjunkande räntor och ett kraftigt inflöde av kapital till Danmark.

Göran Persson får folk att rösta ja – och nej

Statsminister Göran Persson är den person som haft störst betydelse för väljarnas ställningstagande i EMU-frågan. Det visar en opinionsmätning som Sifo gjort på uppdrag av Nordea.

Av dem som tänker rösta ja i folkomröstningen svarar 43 procent att statsministern är den som påverkat dem mest. Anna Lindh och Carl Bildt ligger på delad andraplats. Något överraskande är statsministern i topp även bland motståndarna. Av dem som tänker rösta nej svarar 36 procent att Göran Persson är den som haft störst betydelse för deras beslut. På andra plats kommer näringsminister Leif Pagrotsky.

Ja-övertikt i stortidningarna

En studie av 16 dagstidningars EMU-bevakning visar en tendens till att ja-sidans argument är mera vanligt förekommande än nej-sidans. Studien redovisades till en del i programmet Uppdrag Granskning av massmediaforskarer Ulf Wallin vid JMG vid Göteborgs universitet. Under perioden mars till början av augusti fanns en övertikt för ja-argument i tolv av 16 tidningar. Tydligast var ja-övertikten i dagens Nyheter och Göteborgs-Posten.

– I DN och GP fanns två tredjedelar ja-argument, säger Ulf Wallin.

Valutabyte kostar miljarder

Det kostar 3,5 miljarder kronor att byta kronan mot euro, enligt regeringen. Men företaget WM-data har räknat ut att notan blir 10 miljarder.

Den EMU-ansvarige ministern Gunnar Lund säger att kostnaderna beror på omställningen av myndigheternas datorer, statens förluster på avrundningspengar och att regeringkansliet måste anpassas. Men enligt WM-data, som sedan 1997 räknat på kostnaderna för ett valutabyte, är den verkliga summan omkring tio miljarder kronor, uppger SVT:s Aktuellt.

LO-uppgörelse gav fler EMU-motståndare

Socialdemokraternas uppgörelse med LO om stabiliseringspolitiken har inte gjort väljarna mer benägna att rösta ja till EMU. Det visar en Sifomätning som beställts av Nordea.

Även om de flesta (71 procent) svarar att de inte alls påverkats av uppgörelsen, är det en större andel som anser att deras inställning till EMU påverkats negativt (12 procent) än de som blivit mer positivt inställda (9

procent).

Bland LO-medlemmarna har 10 procent blivit mer positiva medan 16 procent blivit mer negativa. Bland socialdemokratiska väljare har 12 procent blivit mer positiva och 11 procent mer negativa. Uppgörelsen innehåller åtgärder som syftar till att skydda jobben om det uppstår kriser i EMU och Sverige inte längre har räntan eller kronan kvar.

Ekonomi krymper i Euroland

Tysklands bruttonationalprodukt (BNP) krympte med 0,1 procent under andra kvartalet jämfört med det föregående kvartalet, enligt reviderad statistik från landets statistikkontor. Jämfört med motsvarande period i fjol minskade Tysklands BNP med 0,6 procent under andra kvartalet.

Frankrikes BNP krympte med 0,3 procent under årets andra kvartal enligt statistik från landets statistiska centralbyrå INSEE.

Den negativa utvecklingen i Frankrike innebär att BNP-tillväxten i hela eurozonen kommer att bli negativ under andra kvartalet.

Enligt en källa på EU:s statistikbyrå Eurostat räknar man nu med en negativ tillväxt på 0,1 procent för andra kvartalet i eurozonen. Under första kvartalet var tillväxten positiv, men bara 0,1 procent.

Löner ökar för mycket för EMU

Ökade statliga pålagor på företagen är ett hot mot den svenska lönebildningen, varnar statliga Medlingsinstitutets chef Anders Lindström.

Lönerna ökar redan för mycket, anser han och får medhåll av Konjunkturinstitutet som varnar för högre arbetslöshet vid ett EMU-medlemskap om inte ökningstakten avtar. Den genomsnittliga löneökningstakten i Sverige ligger i dag kring 4 procent. Det är 0,5-1 procentenhet mer än snittet i euroländerna och därmed för högt, enligt Medlingsinstitutet.

– 3,5 procent är ett bra riktmärke, men då ska allting inräknas, säger Lindström.

Svenskt EMU-medlemskap irrationellt

Sverige bör vänta med EMU tills euroländerna har klarat ut sina ekonomiska problem. Det anser Stephen Jen, chefsanalytiker på amerikanska Morgan Stanley. – Jag gör ingen ideologisk bedömning, men att nu gå med i EMU är irrationellt, säger Stephen Jen.

Han tycker det finns anledning att vänta tills

CITERAT

"Vi har hittills inte insett vilken stor statsman Göran Persson är. Han kommer att genomföra vad borgerliga politiker bara drömt om under hela 1900-talet. Han kommer att ta oss ur betongsocialismen."

**Bengt-Åke Printz
förste vice ordförande,
Företagarförbundet
Dagens Industri 27/8 2003**

eurozonens länder har fått bukt med stigande underskott i statsfinanserna och tillsammans rett ut oklarheter kring stabilitetspakten.

Majoritet vill ha svensk räntekontroll

Bara en liten minoritet av svenskarna föredrar att räntan i Sverige ska bestämmas av Europeiska centralbanken (ECB), visar en opinionsmätning som nätverket Europa ja – euro nej låtit göra.

På frågan "När det gäller att bestämma den svenska räntan, har du då störst förtroende för Sveriges riksbank eller för Europeiska centralbanken?" svarar 61 procent Riksbanken och bara 12 procent ECB. 24 procent tvekar. Bland socialdemokrater är siffrorna 72 mot 8. Men också moderater och folkpartister känner mer förtroende med räntan hos Riksbanken: 47 procent, mot 36 respektive 26 för ECB.

Euron leder till sammanbrott

Euron kommer att leda till ekonomisk katastrof och till att demokratierna i Europa går under. Det anser brittiske ekonomen Bernard Connolly.

– Portugal är redan på gränsen till ett politiskt sammanbrott. De problemen kommer sedan att sprida sig till resten av Europa, sade Bernard Connolly när han besökte Stockholm på inbjudan av nej-organisationen Medborgare mot EMU. Bernard Connolly gjorde sig känd som en hårdhänt EU-kritiker redan i mitten av 1990-talet när han skrev boken "The Rotten Heart of Europe". Då var han fortfarande anställd på EU-kommissionen men blev inte långvarig på sin post efter att boken publicerats.